

Juridiska fakultetskansliet

Justitiedepartementet

Remissvar gällande promemorian Sekretess vid självständigt förverkande av brottsvinster

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet har anmodats yttra sig över Promemorian Sekretess vid självständigt förverkande av brottsvinster. Justitiedepartementet (Ju 2023/01598).

Promemorian är kort och väsentligen ett slags fortsättning på, eller utbyggnad av, vissa förslag som förts fram i betänkandet Ny förverkandelagstiftning (SOU 2021:100), överlämnat till regeringen i början av 2022. Enligt här aktuell promemoria är detta betänkande under beredning i regeringskansliet.

Fakultetsnämnden vill ge följande korta kommentarer. Nämnda betänkande behandlar den rättsverkan som kallas förverkande (BrB 36 kap). Det går att ha många åsikter om den utveckling i repressiv riktning som förverkanderegleringen under senare decennier har tagit, i syfte att, som det sades i direktiven till utredningen, ”säkerställa att brott inte skall löna sig”. Inte minst blir en sådan strävan mycket tydlig vid betraktande av den nya variant av förverkande som föreslås i SOU 2021:100: ”självständigt förverkande av brottsvinster”. Tanken enligt detta förslag är att egendom skall kunna förverkas om det visas att den härrör från brottslig verksamhet, men det skall inte behöva visas att där varit, än mindre att någon åtalats och fällts för, ett föregående brott. Det förslag till reglering som förs fram i betänkandet är långtgående och kan i hög grad kritiseras, se t ex Sveriges advokatsamfunds remissyttrande över betänkandets förslag.¹

Promemorians förslag rör emellertid något annat (och det är det som fakultetsnämnden nu har att yttra sig över). Vad som föreslås i promemorian är vissa ändringar som i sekreteshänseende menas bära genomföras i RB och offentlighets- och sekretesslagen om den nya förverkandeformen enligt ovan – självständigt förverkande – blir verklig. Det rör sig här – som alltid när det handlar om offentlighet och sekretess – om avvägningar mellan olika intressen: så å ena sidan behovet av att delar av utredningsverksamheten, för att kunna bli framgångsrik och därmed meningsfull, kan ske under sekretess, å andra sidan det generella intresset av att där finns transparens när det

¹ Remissyttrandet återfinns här: [sveriges-advokatsamfund.pdf \(regeringen.se\)](https://www.sverigesadvokatsamfund.se/medlemsnyheter/2023/09/13/remissyttrande-om-sekretess-vid-sjvalvstandigt-forverkande-av-brottsvinster)

handlar exempelvis om det allmännas användning av olika slags tvångsmedel. Där finns också behov av att sekretessbelägga vissa uppgifter till skydd för enskildas intressen.

De förslag som i promemorian ges i här nämnda hänseenden synes enligt Fakultetsnämnden vägledas endast av en ambition att tillskapa ett skydd liknande eller motsvarande det som redan finns på plats i relation till verksamheter som aktualiserar liknande problematiker och avvägningar, så exempelvis vid förundersökning i brottmål. Promemorians förslag torde därför, betraktat från övergripande nivå, inte medföra något nytt. Fakultetsnämnden **tillstyrker** därför de i promemorian föreslagna förändringarna för det fall den nya förverkandeformen införs (en annan sak är att det hade varit önskvärt att den inte införs).

Remissvaret har på fakultetsnämndens uppdrag beslutats av dekanus, professor Jessika van der Sluijs. Yttrandet har beretts av professor Claes Lernestedt. Föredragande har varit Sandra Persson. Yttrandet har expedierats av Juridiska fakultetskansliet.

Jessika van der Sluijs

Sandra Persson